

klårere, vilde være ønskelig her, saa meget mere som det ikke er ubekendt, at der fra forskellige Sider er Tanker oppe om, at Borgmesteren for Byraadens Vedkommende skulde bortfalde som født Formand.

For Byraadene ligesom for de andre Raad foreslaas det, at de to Vælgerklasser bortfalde, og at samtlige Medlemmer til Byraad og Ligningskommission vælges gennem lige og almindelig Valgret. Følgen heraf vil ganske simpelt blive, at en stor Del af Byraadene straks vil faa et socialistisk Flertal, og da det maa ventes, at der vil blive udfoldet en heftig Agitation for at vinde Resten, maa man antage, at det efterhaanden vil lykkes, i det mindste delvis. Forholdet stiller sig værre for Byraadens Vedkommende end ude paa Landet, idet den højst beskattede Femtedel, som hidtil har besat den mindre Del af Byraadene, sandsynligvis, eller rettere sagt ganske sikkert, ikke vil kunne faa en eneste Repræsentant. Men endogsaa Mellemklassen vil efter al Sandsynlighed efter dette Forslag slet ikke blive repræsenteret i Byraadet. Jeg formaar vedblivende ikke at se, at det skal være den højere Retfærdighed saaledes at udskyde dem, der betale mest, og give hele Magten til dem, der betale mindst.

Man har her villet skære samtlige Kommunalraad over een Læst. Medens man tidligere i Lovgivningen paa dette Omraade har taget Hensyn til de forskellige Forhold i By og paa Land, saaledes som det er gjort for Landet i Loven af 1855 og 1867 og for Købstæderne i Lovene af 1860 og 1868, saa skal alt her skæres over een Læst. Jeg tror, det er en Fejl. Der er saa store Forskelligheder mellem By og Land, at der efter min Mening bør tages Hensyn dertil, og det er ikke givet, at det, der passer det ene Sted, ogsaa vil passe det andet. — For Københavns Vedkommende have jo Forholdene været særlige i Modsætning til de andre Kommunalraad, men der har dog eksisteret en Census, idet nemlig Valgretten var betinget af en Indtægt paa 1,000 Kr. Den foreslaas nu strøget, og den Forøgelse af Vælgerkorpset, som denne Strygen af de 1,000 Kr. betegner — hvor stor denne Forøgelse vil blive, er vanskeligt at sige, men hvis vi sige op ad 20,000 Vælgere til, ere vi vel ikke saa meget paa den forkerte Side — vil ganske simpelt have til Følge, at for Fremtiden ville Socialisterne absolut beholde Flertal her i København. Det kan man nu mene om, hvad man vil, men eet forekommer det mig, man kan være enig

om: At slaa Bom for Socialismen kan man ikke kalde det.

Kærnepunktet i dette Forslag, det, der vækker den store Interesse, og det, der er af saa stor principiel Betydning i Forslaget, er Fordringen om den lige og almindelige Valgrets Gennemførelse. Det, der bringer Sindene i Bevægelse, er ikke en Revision af de gældende Love i deres Helhed eller af Valgordningen — hertil tror jeg, at man fra alle Sider, ogsaa fra det Parti, hvortil jeg hører, gerne gaar med — nej, det, der sætter Sindene i Bevægelse, er Kravet om den lige og almindelige Valgrets Gennemførelse, om det absolutte Flertalsregimente, om, at vi skulle bøje os for Talmajestæten. — Nu siger man: Ja, men se hen til Andelsvæsenet paa Landbrugets Omraade, der hviler alt paa den almindelige Valgret, og det gaar jo ganske fortræffeligt. Jeg har hverken følt mig overbevist eller slaaet af denne Sammenligning. For det første maa vi erindre, at Andelsselskaberne ude paa Landet, heldigvis for dem, ikke have noget med Politik at gøre, medens derimod saavel Amts- som Sogneraad allerede nu delvis ere politiske Forsamlinger, og hvis dette Forslag bliver vedtaget, ville de ganske sikkert blive rene politiske Forsamlinger, hvortil der vil blive valgt, og hvori der vil blive arbejdet og stemt efter rene politiske Linier. Hvis en Gang Politikken faar Indpas paa Andelsselskabernes Omraade, ja, lad os saa tales ved om Hertiligheden ved Flertalsregimentet ogsaa paa det Omraade. Men dernæst er der en himmelvid Forskel mellem at sidde i et Selskab eller et Raad for at tjene Penge sammen, hvor man har solidariske og fælles Interesser — og saa at sidde i et Raad for at tage Penge ud af hinandens Lommer. Her er Fristelsen til at klippe hinanden meget større, og her er det nødvendigt, at de faa blive beskyttede mod de mange. Overalt, hvor de politiske Linier herske, er der Kamp, og i al Kamp maa de faa beskyttes mod de mange. — Saa siger man yderligere, at efter at vi have faaet den almindelige politiske Valgret, er det den naturligste Sag af Verden, at vi ogsaa forlange lige og almindelig Valgret for de kommunale Raads Vedkommende. Men dette er en Misforstaaelse, vor Grundlov har ikke indført Flertalsregimente som det regerende her i Landet. Grundloven har givet Kongemagten en Særstilling, og Kongemagten har baade Ret og Magt til at gribe ind lige over for Flertallet, naar den saa synes.